

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/66222

Sayı : 19809844-610- 1426386
Konu : 7/66222 Esas Sayılı Soru Önergesi

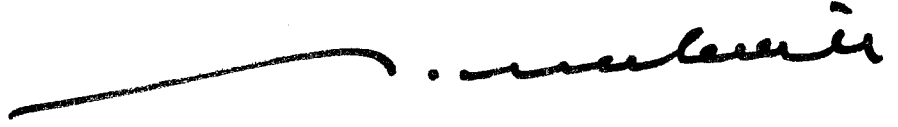
11.08/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/06/2022 tarihli E-43452547-120.07- 1036195 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Özgür KARABAT'a ait 7/66222 esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Dr. Nureddin NEBATİ
Bakan

Ek: 7/66222 Esas Sayılı Soru Önergesi Cevabı

İstanbul Milletvekili Sayın Özgür KARABAT'a Ait 7/66222 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Resmi İstatistik Programı kapsamında yayımlamakta olduğu tüm istatistiklerde olduğu gibi, Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE)'yi de uluslararası norm ve standartlar doğrultusunda, Avrupa İstatistikleri Uygulama Esaslarının bütününe dikkate alarak hesaplamakta ve yayımlamaktadır. TÜFE veri derleme, işleme ve dağıtım süreçlerine ilişkin tüm detaylar, TÜİK Kalite Güvence Çerçevesinde de tanımlanmış olan "erişilebilirlik ve açıklık" ilkeleri kapsamında internet sayfasında yayımlanmaktadır.

İstatistik üretim süreci; sürekli gelişen ve değişen toplumsal, ekonomik, teknolojik ve dönemsel koşullara ve bu doğrultuda artan ihtiyaç ve beklentilere dayalı olarak her geçen gün gelişmekte ve iyileşmektedir. Ulusal istatistik ofisleri uluslararası standartlara uygun olarak ürettikleri tüm istatistiklerin günün koşullarına, piyasa ve kullanıcı ihtiyaçlarına cevap verebilmesi için bütün bu gelişmelerin yanı sıra iyi uygulama örneklerini de yakından takip etmekte ve çalışmalarına yansıtmaktadır.

Bu doğrultuda, TÜFE kapsamında yayımlanmakta olan bazı tabloların sunum şekli ve içeriği konusunda, piyasadaki fiyat hareketlerinin kullanıcılar tarafından daha doğru okunması ve takip edilmesine imkan verecek bazı düzenlemeler yapılmıştır. Aylık bazda yayımlanmakta olan ortalama madde fiyatlarına ilişkin tablonun da, kamuoyunda yanlış anlama ve yanıltıcı değerlendirmelere sebebiyet verdiği için, Mayıs 2022 TÜFE sonuçlarının yayımlandığı tarihten itibaren güncellenmemesine karar verilmiştir. Gerek ürünlerin homojen olmayan yapıları, gerekse aylık ortalama fiyatların haber bülteni yayımlandığı gündeki piyasa fiyatlarından farklı olabilmesi gibi nedenlerden ötürü; dünya genelindeki ulusal istatistik ofislerinin büyük çoğunluğu madde düzeyinde fiyat yayımlamamaktadır. Bu kapsamda Avrupa Birliği'ne üye ve aday ülkeler, EFTA ülkeleri, ABD ve Kanada'nın da yer aldığı 33 ulusal istatistik ofisinin internet siteleri de incelendiğinde, madde düzeyinde tüm fiyatları yayımlayan herhangi bir ülke bulunmadığı görülmüştür. 3 Haziran 2022 tarihi itibarıyla diğer ülke uygulamaları da dikkate alınarak Amaca Göre Bireysel Tüketim Sınıflaması COICOP 4'lü seviyeden, daha detaylı olan COICOP 5'li düzeye geçmesinin yanı sıra, seçilmiş ürünlerin aylık ortalama fiyatlarının da yayımına başlanmıştır. Sonraki aylar için de bu uygulama devam edecek olup, fiyat değişimlerinin bu tabloda verilen endeks değerleri üzerinden izlenmesi mümkün olacaktır.

Ayrıca TÜİK, birçok Avrupa Birliği ülkesinde olduğu gibi seçilmiş madde fiyatlarına ilişkin bir tabloyu "<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Tuketici-Fiyat-Endeksi-Mayis-2022-45794>" adresinde yayımlanmaktadır.

Öte yandan, 4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 'Bilimsel ve teknik özerklik' başlığı altındaki 599'uncu maddesinde "5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanununda belirtilen Programın uygulanmasında, Kurum çalışanları ile diğer uygulayıcı birimlere veri kaynakları, istatistikî yöntem ve süreçlerinin seçimi, dağıtımın içerik, şekil ve zamanı ve istatistikî gizliliğin uygulanması başta olmak üzere, hiçbir konuda talimat verilemez." hükmü yer almakta olup TÜİK'in ürettiği istatistiklere doğrudan ya da dolaylı olarak hiçbir makam veya merciden müdahale edilmesi söz konusu değildir.